

Aasian-tutkijan elämäkerta

E.M. MURZAEV, V.V. OBRUTŠEV & G.E. RJABUHIN. *Vladimir Afanas'evitš Obrutšev 1863—1956*. Moskva: Nauka 1986. 208 s.

Tämä teos on jo toinen painos tunnetun venäläisen tiedemiehen elämästä ja toiminnasta. Akateemikko Vladimir Obrutšev oli Sisä-Aasian ja Siperian tutkija, siis N. Przewalskin (1839—1888), M. Pevtsovin (1843—1902, G. Potanin (1835—1920) ym. aloittaman tutkimusmatkaperinteen edelleen kehittäjä, sekä arvokkaiden tieteellisten, yleistajuisten ja kaunokirjallisten töi-

den tekijä. Hän on laatinut useita kymmeniä laajoja erikoistutkielmia ja tuhansia pienempiä kirjoituksia.

Kirjassa kuvataan ensiksi Obrutševin nuoruusvuosia sekä tutkimusmatkoja Sisä-Aasiassa sekä Venäjän että Kiinan puolella vuosina 1886—1912. Sitten tarkastellaan Obrutševin tutkimaa viittä pääongelmaa: lössin syntyhistoriaa, Siperian ja Sisä-Aasian kvartaari- ja jääkauden kysymyksiä, vuoristojen tektonista rakennetta ja liikuntoja, malmiesiintymien tutkimista sekä Aasian vanhaa kallioperää. Tässä yhteydessä mainittakoon, että J.G. Granön tutkimukset liittyivät lä-

heisesti Obrutševin töihin ja että Obrutšev puolestaan piti suuressa arvossa Granön Aasian-tutkimuksia. Sittem käsitellään Obrutševin julkista toimintaa sekä hänen yleistajuisia ja kaunokirjallisia töitään. Näistä tunnetaan Virossakin hyvin kiehtovat kirjat *Plutoonia* (käännetty viroksi 1954), *Sannikovi maa* (1956) ja *Kesk-Aasia avarustes* (1957). Murzaevin, Obrutševnuoremman ja Rjabuhinin kirjan lopussa on elämäkerran kronologia, tärkeimpien töiden bibliografia,

kirjallisuutta Obrutševista sekä luettelo Obrutševnimisistä paikoista. Kirjassa on runsaasti kuvia ja karttoja.

Olisi toivottavaa, että saisimme joskus aikaan vastaavanlaisen — ehkäpä yhteisvoimin laaditun kirjan myös J.G. Granöstä.

OTT KURS

Tartto